

**Utskottsbetänkande i fråga om förändrad disposition
af särskilda, staden till lydande villa-lägenheter på Tölö-vikens
norra sida, emellan Långa bron och Tölö park.**

På sätt Stadsfullmäktige i utskottsbetänkandet N:o 2 för innevarande år delgivits, har Magistraten genom den 18 September 1861 i samråd med Guvernören i länet fattadt beslut tillförsäkrat Tölö parkbolag, att — i öfverensstämmelse med hvad stadens äldste allaredan år 1853 tillstyrkt — ej allenast nödig mark för anläggande af en ny väg längs stranden komme att undantagas, då den staden till lydande, söder om den nu vararande landsvägen emellan broarna och Tölöbotten, belägna mark på nytt arrende upplåtes, utan äfven sådan bestämmelse vidtages, att återstående delen af sagda mark, så snart parkanläggningen så vida framskridit, att den motsvarar sitt ändamål, blefve till villor indelad efter en af stadsmyndigheterna i afseende å traktens förskönande fasställd ny plan för villornas bebyggande, plantering, inhägnad, m. m. Enär arrendetiden för berörda villor — Bredvik, Ilola, Grönudd och Fågelsång — med 1874 års utgång till ända gick, väcktes i Magistraten den 26 September samma år, i närvaro af Stadens Äldste, fråga om vidtagande af åtgärder för markens framtida disposition, jemte det upplystes, att t. f. Stadsingeniören Reuter uppgjort ett då jemväl företedt utkast till indelning af samma mark (hvilket här bilägges); och ansågo Stadens Äldste Reuters förslag möjligen kunna godkännas såvidt det angick de vester om jernvägen med N:ris 8 och 9 å utkastet betecknade villo-områdena, men som den föreslagna indelningen i öfrigt så mycket mindre vore att förorda, som enligt densamma särskilda villor komme att blifva utestängda från Tölö-viken, till hvilken hvarje område enligt Äldstes åsigt borde ega utsträckning, beslöto Äldste och Magistraten, att frågan om ordnandet af dispositionen af merasagda mark skulle hänskjutas till blifvande Stadsfullmäktige. Deretter hafva nämnda villor varit utarrenderade på allenast ett år i sender, så att arrendetiden nu åter med innevarande års utgång till ända löper.

Emellertid hafva Stadsfullmäktige, jemte skrifvelse af den 17 Juni 1876, fått från Magistraten sig tillsänd en af Kommerserådet H. Borgström till Magistraten inlemnad, den 15 i samma månad dagtecknad uppsats jemte karta, innehållande förslag till disposition af i fråga varande mark; ur hvilken uppsats utskottet ansett sig böra här anföra följande:

Sedan Trädgårdsarkitekten K. Forsberg redan år 1853 på en af honom öfver Tölö park uppgjord anläggningskarta upptagit ofvan nämnda villområden, för att antyda vigten af dessas behandling i sammanhang med parkanläggningen, samt Tölö parkbolag sedermera, på sätt ofvan uppgifvits, år 1861 fått stadsstyrelsens eventuella bifall till förslaget om nämnda områdets framtida omdisposition, begagnade sig bolaget af Forsberg härvar i ock för uppgörande af ny anläggningskarta öfver Tölö park år 1865, till att låta honom för kommande behof verkställa icke allenast en indelning af ofta nämnda villamark, utan äfven fullständig anläggningsplan för hvarje sålunda formerad villaplatz --- allt på sätt ofvan berörda uppsatsen åtföljande och härhos bilagda stora karta närmare utvisar. Såsom program uppställdes dervid: att terrängen, utgörande omkr. 60 tunnland kuperad, mer eller mindre skogbevuxen bergsmark, skulle, med bibehållande af några öppna strand- och bergpartier, de förra för inrättande af bryggor och simhus, de senare åter lämpliga såsom hviloställen till allmänhetens fria begagnande, i öfrigt indelas i villaplatser af större och mindre omfång, hvilkas gränser borde bestämmas af markens lokala beskaffenhet samt med fäst afseende å dess möjlighet för blifvande anläggningar och lämplig anslutning till den föreslagna nya körvägen; samt att kartan för hvarje villaplatz borde upptaga placering af hus och byggnader jemte projekt till anläggningarna, så att dessa med hänsyn till marken och öfriga bestämmande förhållanden måtte, utan uppoffring af hufvudändamålet, traktens förskönande, kunna bringas till utförande. Den i enlighet härmed uppgjorda kartan, som indelar marken i 14 inhägnade villaplatser af olika storlek, upptager dessutom särskilda vägar inom villa områdena samt emellan dessa och körvägarna, den gamla så väl som den ny-föreslagna, strandpartierna med simhus och brygga för hvardera strandsträckningen, stället för den föreslagna bron öfver jernvägen äfvensom, i närheten deraf, en öppen bergsplåtå med fri utsigt öfver Tölö park och vik. Villa-områdena sträcka sig ända till körvägarna, men på lämpligt afstånd från dessa beteckna röda linier å kartan villornas inhägnader, som komme att skylas af planteringar och därför kunde hållas i en enkel stil, hvarigenom äfven den blifvande körvägen icke komme att synas stängd eller påminna om ett landsvägatåg. I öfrigt äro villorna, såväl byggnadsplatserna som särskilda utsigtspunkter, så beräknade, att den möjligaste fria utsigt öfver Tölö-viken och den motsatta vackra stranden måtte för hvar och en vinnas. Vidare föreslås, att till en början den nya vägen grundlägges, så att den kan begagnas för släpning af fyllningsämnen och byggnadsmaterial, att kostnaden härför förskjutes af staden, till dess den kan genom åsatta vägafigter småningom amorteras, att en utförlig nivelleringskarta öfver hela villakomplexen uppgöres samt isynnerhet de särskilda villaplatsernas

gränslinier med ledning af vissa fixpunkter noggrant å marken bestämmas, att arrendatorerne underkastas vissa åligganden och kontroller samt förbjudas att begagna platserna för främmande ändamål, men deremot tillförsäkras en längre tids besittning af arrendemarken, samt att bergsmarken emellan den gamla körvägen och jernbansträckningen, omkring banvaktsbyggnaden, till skyddande af skogsväxten, oförtöfvadt inhägnas. Slutligen beröres i några enkla ord uppsatsförfattarens — Kommerserådet Borgströms — varma och långvariga intresse för denna fråga, och, jemte det den åtföljande, med enskilda medel bekostade kartan till stadens fria förfogande öfverlemnas, antydes hurusom, ifall staden funne sig kunna använda denna karta och önskade ersätta kostnaden för densamma, 700 mark, "till förstärkande af fonden för alplatån inom Tölö park", gifvaren skulle derigenom anse sig på dubbelt sätt godtgjord.

Den 27 Juni 1876 remitterade Stadsfullmäktige denna af Kommerserådet Borgström sålunda nyväckta fråga till ett för uppgörande af förslag till ny utarrendering af stadens underlydande lägenheter nedsatt utskott, hvilket i sitt ofvan åberopade betänkande, N:o 2 för detta år, föreslog sakens hänskjutande till Drätselkammarens närmare beredning; men vid ärendets behandling den 15 sist lidna Februari beslöto Stadsfullmäktige, att i sådant afseende remittera frågan till sitt redan förut, för särskilda Tölöpark rörande frågor, nedsatta särskilda utskott.

Under behandlingen af denna fråga har utsskottet främst erfarit, hurusom en icke ringa del af det för den blifvande körvägen och villakomplexen afsedda område, nemligen hela sträckningen vester om jernvägen emellan denna och Tölö-vikens norra del samt en flik närmast öster om jernvägen invid stranden, ursprungligen tillhörande villorna Grönudd, Fågelsång och Alpen, icke för det närvarande med laglig rätt tillhör staden. Förhållandet är nemligen följande: Sedan Helsingfors—Tavastehus jernvägssträckning i och närmast denna stad blifvit faststald, vidtogs en serie af åtgärder, för att på sätt, som före nu gällande expropriationslags tillkomst öfligt var, sätta Kronon i besittning af den för sagda jernväg erforderliga mark inom stadens område. År 1857 upprättades derför af kommissionslandtmätaren J. Rosberg en "karta öfver den mark, som för jernvägen är upptagen af Helsingfors stads egor", i hvilken mark jemväl ofvan nämnda delar af villorna Grönudd, Fågelsång och Alpen ingingo; och den 3 November s. å. förklarades vid ett i vederbörlig ordning i frågan hållet landtmäterisammanträde af jernvägens ombud, att den sålunda affattade marken skulle förblifva ständigt nödig, dels för sjelfva jernvägen, dels för erforderliga byggnader och grustäppter; hvarefter marken, som af staden afstods kostnadsfritt för ändamålet, öfvertogs af jernvägsförvaltningen. Under tiden för sjelfva jernvägsbyggnaden torde nu i fråga komma område, såsom en af de viktigaste arbetsplatserna, jemväl hafva varit till största delen för jernvägens räkning upptaget; men efter jernvägens fullbordande begynte Magistraten, enär större delen af nämnda mark icke vidare syntes vara för jernvägen be-

höfelig samt i betraktande deraf att någon ersättning för densamma icke af staden be-
tingats, söka från jernvägsförvaltningen återbekomma den sålunda upplåtna marken, för
så vidt denna icke användts för sjelfva bansträckningen med dess sidokanaler, för nö-
diga kommunikationsvägar utmed banlinien, eller för banvaktstugor, samt erfordrades för
sandtäkt eller upplag af byggnadsmaterial för jernvägens underhåll. På Magistratens
till d. v. Jernvägs-direktionen den 30 December 1869 aflåtna förnyade skrivelse härom
förordnade Direktionen den 25 Februari 1870 Jernvägschefen G. Strömberg, att jemte
någon person, hvilken till bevakande af stadens rätt komme att af Magistraten utses,
så snart årstiden sådant tillåte, anställa noggrann besigtning af den till jernvägen af-
trädde marken, hvarvid den del deraf som af synemännen ansåges böra till staden
återgå, borde tydligt från jernvägsområdet å fältet afskiljas. Efter emottagandet af
underrättelse om detta Jernvägs-direktionens beslut utsåg Magistraten den 5 derpå
följda Mars Politierådman A. F. Salin och t. f. Stadsingeniören C. Reuter, att vid den
förestående besigtningen å stadens vägnar närvara; hvarom Jernvägs-direktionen jemväl
underrättades. Om sakens vidare förlopp innehålla deremot Magistratens protokoll
icke några upplysningar. På enskild väg har utskottet emellertid inhämtat, att syne-
männen ännu samma år å ort och ställe hållit ett besignings-sammanträde, att jern-
vägens ombud Statsrådet Strömberg dervid icke haft något att anmärka mot återlemnande
till staden af samtliga nu i fråga varande delar af villorna Grönudd. Fågelsång och
Alpen, att saken derefter blifvit beroende på uppgörande af definitiv karta öfver de
för jernvägen fortfarande nödiga delarne af området samt på derefter skeende afskil-
jande å sjelfva marken, äfvensom att åtminstone gräsväxten å ofta nämnda villa-andelar
de senare åren opått disponerats af staden. — För att återfå full laglig rätt till i
fråga varande område, återstår således ännu för staden, att fullfölja ofvan nämnda af
Magistraten i saken vidtagna åtgärder; och har utskottet af Jernvägschefen enskildt
erhållit benägen upplysning, att något hinder från jernvägens sida fortfarande icke
mötte vinnandet af detta syftemål.

Vid sådant förhållande har utskottet icke ansett den omständigheten, att staden
beträffande en del af nu i fråga komna område icke ännu befinner sig på en ovillkorlig
eganderätts lagliga grund, utgöra något hinder för Stadsfullmäktige att redan nu even-
tuellt bestämma om dispositionen af hela området, helst i hvarje händelse den ostridiga
delen af samma område snarligen bör ånyo utarrenderas och lämpligen kan behandlas
äfven särskildt för sig.

Såsom ofvan omförmälts, har staden redan förut beslutat och vid särskilda till-
fällen vidhållit, att vid ny utarrendering af villa-lägenheterna Bredvik, Ilola, Grönudd
och Fågelsång mark för anläggande af en körväg längs stranden bör undantagas samt
lägenheterna jemväl i öfrigt disponeras efter en ny plan, med traktens förskönande
såsom hufvudsyfte — allt under förutsättning att Tölö parkanläggning så vida fram-
skridit, att den motsvarar sitt ändamål. Då denna park numera återgått till staden,
i ett skick, som för våra förhållanden måste anses ganska tillfredsställande och mot-

svarande ändamålet med densamma — såsom bl. a. dess begagnande vid folkfesten under kejsarbesöket 1876 ådagalade — och då en för denna park särskildt intresserad man derutöfver för parkens och den dermed förbundna Trädgårdsföreningens framtida bestånd och utveckling anslagit betydande summor, så torde det väl icke kunna i fråga sättas att, jemlikt stadens tidigare fattade beslut, tidpunkten nu är inne för en förändrad disposition af berörda villa-lägenheter.

Det synes utskottet således nu gälla allenast att definitivt bestämma detaljerna af de nya anordningarna i detta afseende.

Härvid har utskottet, efter att på stället hafva skärskådat samtliga dessa villa-områden samt pröfvat de i frågan föreliggande tvenne olika förslagen, Herr K. Forsbergs och Stadsingeniören Reuters, kommit till det resultat, att Forsbergs, i ofvan beskrifven måtto af Kommerserådet Borgström så varmt förordade förslag är med den omtanke och insigt uppgjordt, att det kan anses i alla väsentliga delar vara fullt tillfredsställande. Beträffande åter Hr Reuters förslag, hvilket icke torde göra anspråk på att vara mer än ett flyktigt utkast, har utskottet, i likhet med hvad Stadens Äldste redan uttalat, funnit sjelfva principen i detta utkast, körvägens sträckning och villa-indelningen, delvis ganska oändamålsenlig, samt således Forsbergs förslag ega ett afgjordt företräde. — Herr Reuters utkast delar området i 10 villor, deraf 8 öster och 2 vester om jernvägen; 5 hafva egen isolerad strand, men de öfriga 5 sakna hvarje annan kommunikation med stranden, än en inskränkt öppen plats närmast öster om jernvägsbanken; 7 villor beröras af den nya strandvägen, som tvärt slutar vid sydliga ändan af jernvägssprängningen; hvaremot villan N:o 10 kommunicerar allenast med den gamla körvägen, samt båda villorna vester om jernvägen sakna direkt anslutning till allmän väg och ligga så, att den ena måste begagna väg genom den andra; tanken att hafva en vacker väg längs hela Tölövikens nära stranden är icke konsequent utförd, och den föreslagna nya vägen är dragen jemförelsevis långt från stranden i en nära nog rät linie. — Forsbergs förslag åter indelar marken i 14 villor, större och mindre, deraf 10 öster och 4 vester om jernvägen; endast 4 hafva egen, isolerad strand, men i dess ställe disponera alla gemensam, lång strand på hvardera sidan om jernvägen; alla villor, utom N:o 8, beröras af den nya strandvägen, som från öster först följer stranden och sedan behagfullt längs en dalgång slingrar sig upp mot höjden, öfvergår jernvägen och berör en öppen platå på högsta punkten af bergen, hvarefter den småningom längs vestra sträckningen af stranden drar sig inåt Tölö park.

Dessa korta antydningar, i förening med hvad Kommerserådet Borgström i sin ofvan åberopade skrift om Forsbergs förslag anför, torde vara nog för att motivera utskottets uttalande om detta förslags stora företräden. Förslaget framstår vidare genom en genomtänkt fullständighet, i det att alla berg äro utmärkta och viktigare höjdpunkter uppmätta, nuvarande byggnader och vägar betecknade, till ledning vid förslagets i verksättande å marken, blifvande byggnadsplatser och vägar inom villorna sorgfälligt valda, samt särskildt uthusbyggnaderna på de villor, der sådana af större omfång

lämpligen kunna i fråga komma, praktiskt placerade, dels vid den gamla körvägen, dels eljes åt sidan från den allmänna promenadvägen. Det kunde visserligen anmärkas, att villorna Nr:is 11 och 12 vester om jernvägen äro nog små samt oländiga och brandt sluttande, lemnade föga plats för planteringar; men förslagets upphofsman synes hafva tänkt sig dessa, för öfrigt med afseende å läge och utsigt mycket väl lottade villor, såsom sommarboningar, öfverensstämmande med en eller annans särskilda smak; och det bör äfven medges, att genom denna lägenheternas olika karater olika tycken och anspråk bättre tillfredsställas.

Sedan utskottet sålunda ansett sig i allt väsentligt böra till godkännande förorda den af herr Forsberg uppgjorda planen till ny disposition af ofta nämnda villor, går utskottet att yttra sig om den ekonomiska sidan af saken och om sättet för förslagets bringande till verklighet. — Området i fråga är i hög grad bergigt och till större delen olämpligt för bedrifvande af jordbruk eller trädgårdsskötsel. Östra strandslutningen och dalgångarna emellan bergen lemna dock tillfällen till ganska fullständiga planteringar, emellan hvilka bergen erbjöde lämpliga öppna platser och utsigtspunkter. Närmast stranden växa löfträd, och omkring jernvägen delvis ganska vacker barrskog. Dalgångarna odlas för det närvarande såsom trädgård, åker och äng. I arrende för dessa villor, af hvilka Fågelsång saknar åbyggnad, men de öfriga äro försedda med några ganska torftiga och bristfälliga hus, har senast erlagts:

för <i>Bredvik</i> ,	6,88	t:land	1,96	t:a råg och	200	mark:
„ <i>Ilola</i> ,	6,49	„	2,82	„ „ „	184	„
„ <i>Grönudd</i> ,	11,45	„	—	— — —	65	„
„ <i>Fågelsång</i> ,	9,40	„	—	— — —	65	„
	34,22	„	4,78	„ „ „	514	„

Någon nämnvärd ekonomisk uppoffring af intlytande arrendemedel komme således den föreslagna om dispositionen af dessa villor icke ens till en början att medföra; och för framtiden, då alla de nya villorna hunnit blifva utarrenderade, måste väl arrendet inkomsten från dem uppskattas vida högre, än i medeltal närmare 50 mark för hvarje, såsom efter beräkning med nyss nämnda faktiska siffror till utgångspunkt blefve fallet.

I ett afseende måste staden likväl bereda sig på utgifter för denna plans verkställande, nemligen för den nya strandvägen och den dermed sammanhängande planeringen af stranden från Långa bron framåt jernvägen. På sätt äfven Kommerserådet Borgström påpekar, är det alldeles nödvändigt att, innan några flere af de blifvande villorna på arrende utbjudas, hafva den nya vägen till dem anlagd, åtminstone i behjelpigt skick. Kostnaden för sjelfva vägen komme dock att blifva jemförelsevis måttlig; ty dels är densamma dragen öfver en ganska fördelaktig terräng, dels finnes den ställvis redan förut grundlagd, hvilket särskildt är fallet med hela sträckningen vester om jernvägen, der en solid grusad väg från jernvägsarbetenas tid kvarstår. Af många skäl och isynnerhet med hänsyn till lättare planering och närmare afstånd från staden, torde väganläggningen böra vidtaga från öster och fortgå i mån af behof

och tillgångar. Den föreslagna bron öfver jernvägen borde, efter utverkadt tillstånd från jernvägsförvaltningen, kunna utföras ganska billigt, emedan den komme att blifva jemförelsevis kort och hvilat på lagom höga bergväggar. Hvad åter angår planeringen af stranden nedanför Bredvik och Ilola, så kunde fyllning småningom vinnas genom platsens upplåtande till afstjelpningsställe för staden och särskildt för de blifvande villorna vid tiden för deras bebyggande och första planering; och är för öfrigt detta arbete icke särskildt brådskande. Likaså kunde planeringen af den vester om jernvägen på högsta delen af bergsträckningen föreslagna, för allmänheten öppna platån lemnas till en kommande tid, då arrenden för ett större antal af villorna börja inflyta. — Bland kostnader, som så mycket mindre böra glömmas, som de blifva snart förestående, vill utskottet slutligen nämna utgifterna för sjelfva utpålningen och uppmätningen af villorna och deras egotillhörigheter af olika slag.

För att bringa föreliggande plan till utförande, borde, sedan nyss berörde utpålning och uppskattning så fort som möjligt verkställes samt väganläggningen vidtagit, enligt utskottets åsigt, till en början allenast villorna N:ris 1-3 på arrende utbjudas, enär utbudande af ett större antal på en gång skulle ej allenast på förut beskrifvet sätt medföra större förberedande kostnader under de närmaste åren, utan måhända äfven åstadkomma lägre arrendebud. Derefter skulle de öfriga villorna år efter år, i mån af förarbetenas framskridande och efterfrågan, utbjudas, samt den icke på nytt arrende upplåtna marken i afvaktan derå emellertid på fördelaktigaste sätt disponeras. Arrendevilkoren synas böra blifva de allaredan af Stadsfullmäktige för sådana lägenheter godkända, i hufvudsak öfverensstämmande med det i utskottsbetänkandet N:o 2 för detta år under III uppgjorda förslag; likväl med följande ändringar och tillägg: Först och främst synes det utskottet, att, då staden med skäl kan och måste fordra, att villa-byggnaderna på i fråga varande platser blifva särskildt prydliga, och då arrenderätten till marken måste åtföljas af ovilkorlig skyldighet att inom en viss kortare tid utföra en mängd smakfulla och delvis kostsamma anläggningar och planteringar, arrendetiden icke billigtvis borde bestämmas till mindre än 50 år, helst den för sådana villor eljes gällande tiden af 30 år säkert skulle afskrämma hugade spekulanter och sålunda i sista hand skada stadens såväl ekonomiska som ideella intresse af den nya anläggningen. Den andra ändringen i arrendevilkoren afser allenast ett enligt utskottets tanke välbehöfligt tillägg till 1:a punkten, der det heter att villa-området ej utan tillstånd får användas för anläggning af fabrik eller annan industriel inrättning, kasern- eller sjukhusanläggningar, vårdshus, utskänkningsställe eller annan liknande inrättning, hvartill borde läggas: ej heller för upplag af materialier eller varor. Såsom särskilda villkor vid dessa villors utarrendering borde dessutom bestämmas: att de å Forsbergs karta betecknade byggnadsplatserna icke få till läget förändras, ehuruval de å kartan upptagna byggnads-dimensionerna icke borde anses bindande; att boningshusen inom tre år efter utarrenderingen böra vara uppförda, samt de å kartan utmärkta vägarna inom samma tid grundade, och planteringarna i hufvudsaklig öfverensstämmelse med

kartan påbegynta; samt att villa-innehafvarene å de öppna strandplanerna, hvilka af staden planeras och så till vägar som planteringar sättas i ett med kartan enligt skick, ega efter öfverenskommelse sinsemellan inrätta och underhålla de å kartan utmärkta simhus och bryggor.

Genom alla dessa åtgärder hoppas utskottet, att dessa för det närvarande uti ett uselt och vanvårdadt skick befintliga villa-lägenheter inom något decennium skola komma att framstå i en ny inbjudande skepnad och med sina visserligen unga men lofvande anläggningar bilda en vacker fortsättning till Tölö park, en angenäm öfvergång från den bebyggda staden till parkens landtliga stillhet samt en förenande länk i raden af stadens natursköna omgifningar. Såsom framtidsperspektiv, framkallade af denna storartade anläggningsplans realiserande, må ännu framhållas den närbelägna Broholmens bringande i ett tidsenligt vårdadt skick — hvilket med afseende å derå befintliga villors återstående långa arrendetid icke ännu kan komma under öfvervägande — samt inrättande af en allmän gångväg längs jernvägsbanken, hvarigenom bland annat några af de nu föreslagna villornas aflägsenhet från staden och särskildt från dess måhända blifvande salutorg, jervägstorget, blefve i betydlig mån förminskad.

Slutligen får utskottet, med anledning af Kommerserådet Borgströms ofvan intagna framställning, föreslå, att Stadsfullmäktige ville för ofta nämnda af Kommerse-rådet till staden öfverlemnade karta till honom utbetala dess uppgifna pris 700 mark, jemte uttalande af stadens särskilda tacksamhet för det intresse och det förutseende, hvarigenom staden satts i tillfälle att nu efter en färdig plan utföra de föreslagna, länge tillämnade anläggningarna. Och gör utskottet detta så mycket hellre, som, utom att denna karta synes fullt värd ett sådant pris, densamma är så genomförd, att den torde kunna bespara äfven de blifvande villa-egarene kostnad och omsorg för anskaffande af planritningar, jemte det den för staden möjlig gör en, enligt utskottets mening, lika smakfull som fördelaktig användning af i fråga varande terräng.

I enlighet med ofvan stående får utskottet alltså tillstyrka, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att uppmana Magistraten, att skyndsamt vidtaga slutlig åtgärd om återvinnande till staden af den till jernvägen upplåtna mark af staden underlydande villorna Grönudd, Fågelsång och Alpen, som icke är för jernvägen vidare behöflig;

att, under förutsättning af denna marks återfående, området emellan Långa bron och Tölö park söder om den nuvarande vägen emellan dem, utgörande villorna Bredvik, Ilola, Grönudd och Fågelsång samt en mindre del af Alpen, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af Trädgårdsarkitekten Forsberg år 1865 uppgjorda plan och karta, skall

förses med en ny körväg längs stranden samt, med utelemnande af särskilda öppna planer vid Tölö viken och på högsta bergplatån, indeles i 14 villa-lägenheter;

att nämnda strandväg jemte bro öfver jernvägen äfvensom de öppna planerna, i mån af behof och tillgångar, af staden på dess bekostnad anläggas, samt derefter underhållas på sätt framdeles kan finnas lämpligt;

att samtliga dessa villor, efter verkställd utpålning och egouppskattning, i mån af vägarbetets framskridande, på arrende utbjudas till ett för hvarje gång efter antaglig efterfrågan lämpadt antal, på de af Stadsfullmäktige för bostadsvillor i allmänhet fastställda arrendevilkor, likväl med följande särskilda bestämmningar:

- a) att arrendetiden är 50 år;
- b) att villa-området bl. a. ej får användas till upplagsplats;
- c) att de å kartan utmärkta byggnadsplatserna icke få till läget förändras;
- d) att boningshusen böra vara uppförda, samt de å kartan inom villa-området utmärkta vägar grundade och planteringar påbegynta, inom tre år efter arrendets tillträdande; samt
- e) att arrendator eger efter öfverenskommelse med öfriga villa-innehafvare på de å kartan utmärkta platser inrätta och underhålla prydliga simhus och bryggor;

att anmoda Drätselkammaren, att så fort ske kan låta genom stadens ingenjör af den blifvande strandvägen utstaka åtminstone den östra delen intill midten af villan N:o 3 samt utpåla och till egor uppskatta villorna N:ris 1—3, att ofördröjligen å arrende under nu fastställda vilkor från nästkommande års början utbjuda nämnda tre villor, äfvensom att fordarsammast låta under ledning af stadsingenjören verkställa planering och grundning af den nya vägen samt i öfrigt vidtaga lämpliga åtgärder för planering jemväl af marken emellan denna väg och stranden;

att likaledes anmoda Drätselkammaren, att ej allenast ytterligare för ett år framåt i sender, på lämpliga vilkor, utarrendera villorna Fågelsång och Grönudd samt den icke till blifvande villan N:o 3 hörande större delen af Ilola, med rättighet likväl för staden att redan före årets slut emot skälig godtgörelse förfoga öfver den mark af nämnda villor, som komme att upptagas af den nya strandvägen, — utan äfven så fort sig göra låter till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till vägbyggnads- och planeringsarbetenas samt utarrenderingens gradvisa

fortsättande och lämpligaste utvägen att anskaffa de härför nödiga medlen; äfvensom

att beordra Drätselkammaren, att till Kommerserådet H. Borgström utanordna, såsom lösen för ofta nämnda karta, 700 mark, hvarom Kommerserådet i en särskild skrifvelse från Stadsfullmäktige skulle underrättas, jemte uttalande af stadens tacksamhet för det intresse och det uppoffrande förutseende, Kommerserådet jemväl i denna för staden viktiga fråga ådagalagt.

Och borde såväl Magistraten som, i nödiga delar, Drätselkammaren i afgående skrifvelser om dessa Stadsfullmäktiges beslut underrättas.

Helsingfors, den 6 November 1877.

C. G. Estlander.

A. Collan.

Th. Saelan.